

De italienske Trawlere.

Af Landstingsmand Poul Niclasen.

(Forts.)

Roma, 21/9 1937.

Hr. Landstingsmand P. Niclasen, her.

Vi henholder os til vor behagelige samtale af idag, hvori deltog ogsaa Herr Djurhuus samt Comm. Merlini, formand av S. A. P. R. I. Societa Italiana Persca Reti, Rom, for at bekræfte følgende Forslag baade paa vegne av vort firma og av Trawlselskabet SAPRI.

Vi er villige til at leje av Thors-havns Kommune en station i eller ved Thorshavn havn for op til 5 av de 9 Trawlere, som tilhører SAPRI. Disse baater, som er paa 300 Tons brutto og 100 Tons netto, skulde stationeres i Thorshavn og drive Fiskeri ved Island, eventuelt ved Gronland, Bjørøya osv. med Saltfiskproduktion for Øje.

Baadene skulde gaa fra Italien i Februar maaned og komme tilbage i Oktober, og de skulde komme opover med kun 11 Mand ombord, d. v. Kaptejn, Styrmanden, Maskinist, 4 Fyrbødere, 4 Matroser og 1 Kok, og skulde komplettere Besætningen paa Færoerne med færøske Folk. Enhver baat skulde ta ombord: 1 Fiskekajtajn, 1 Trawlbas, 1 Kok og 12 Flækkere og Saltere, hvorved man skulde have Adgang til at benytte 75 Mand ombord og endel Iland.

Trawlerner er tænkt at drive Saltfisket med Station i Thors-havn, hvor Fisker skulde losses og lagres op i den lejede station, for at hjemføres til Italia, saa snart et tilstrækkeligt Kvantum blev samlet.

Det er en forudsætning, at trawlerne skal sejle under italiensk flag, ti i modsat fald kan vi ikke regne med nogen støtte fra den italienske regering. Disse baater skulde arbejde i god forstaaelse med de færøske Trawlere, og man har al grund til at mene, at et saadant samarbejde kunde være af stor nytte for begge sider.

Som vederlag for benyttelsen af stationen med tilhørende kaj, pakhus m. m., foruden de sædvanlige havneafgifter, som ere nu gældende paa Færoerne, samt enten en nærmere fastsat aarlig leje eller en afgift paa lossede saltfisk kilo, er vi villige til at paatage os følgende forpligtelser:

1) Vi garanterer, at dette foretagende ikke i nogen maade er tænkt eller kommer til at skade de færøske interesser. Vort Firma, kva Representant af Forøya Fiskaexport, Thorshavn, forpligter sig til at placere paa det italienske marked al den fisk, som FF er interesseret i at sælge der.

2) SAPRI forpligter sig til at skaffe til fordel for Færoerne en ekstra kontingent for Import til Italia av saltfisk til et minimumsbeløb paa 300.000 Lire for hver

trawler stationeret i Thorshavn, saaledes at FF faar adgang til at sælge dette kvantum til Italia, mot betaling i clearingen men utover Kontingentet.

3) Havneafgifterne, Stationsleje, hyrer samt alle provianter, kul, salt, redskaber, som trawlerne maatte købe paa Færoerne, betales i fri valuta.

Desuden, eftersom man tænker at anvende italienske dampere for Transporten av fisken fra Færoerne til Italia er man villige til at stille til disposition for FF tilstrækkeligt skibsrum i forbemeldte dampere til en frakttakst ikke ud over dagens kurs. Ved at kunne benytte italiensk tonnage, faar FF adgang til at udnytte bedre kontingentet, idet frakten kan fratregges fakturabeløbet, og derved bliver forværdien istedenfor cifverdien, som blir tat til grund, for ikke at tale at FF behøver isaafald ikke at skaffe valuta for at betale frakten paa forhaand.

Samme baater kan ligeledes frakte saltet til Færoerne til en meget rimelig cifpris — for tiden 30 d. kroner free out — og vort firma, som er ogsaa enesælger av Tripolisaltet, er villig til at sælge saltet, fraktet med italienske baade til forstklassens firmaer, paa generose betingelser hvad betaling angaar, saa som 90 d/ akcept uden renter.

Haaber, at dette forslag vil møde god forstaaelse hos Dem, og vi kan forsikre Dem, at vi er, ligesom Hr. Merlini, villige til enhver Tid at lægge den bedste Godvilje for Dagen, saaledes at et behageligt og for begge parter frugtbringende samarbejde kan resultere.

Med Højagtelse

S/A. Enrico Gismondi & Co.
Un Amministratore Delegato
R. Gismondi.

P. S. Driften af de 5 trawlere kommer til at kræve et større oplag af Kul og Salt paa et godt beliggende sted i Thorshavns havn, for hvilket selvfølgelig tænkes betalt en passende leje. Man mener at maatte regne med plads for 2000 tons kul og 2000 tons salt.

D. S.

Ved min Ankomst til København den 20. Oktober modtog jeg følgende Afskrift af det Svar, som Thorshavns Byraad havde tilsendt Hr. Gismondi:

Tórshavn, 9. Oktb. 1937.

Enrico Gismondi & Co.
Via Regina Elena, 86,
Roma.

Den 2. ds. modtog man fra Landstingsmand Poul Niclasen Deres ærede Skrivelse af 21. f. M., hvori De tilbyder at stationere indtil 5 italienske Trawlere i Thorshavn paa nærmere omtalte Vilkaar.

I den Anledning skal man herved meddele Dem, at Thors-

havn Byraad og Bestyrelsen for Thorshavn Havn — efter at have haft Sagen til Overvejelse — enstemmigt har vedtaget at acceptere Deres Tilbud paa de anførte Vilkaar, og at udleje Dem en centralt beliggende Oplagsplads til Fisk, Kul og Salt samt Adgang for Trawlerner til at benytte de Havnen tilhørende Kajanlæg i Henhold til de gældende Havne- og Brotakster (jfr. vedlagte Eksemplarer).

I foranævnte Skrivelse af 21. f. M. udtaler De bl. a., at Stationeringen ikke i mindste Maade vil komme til at skade færøske Interesser, og at Foretagendet ikke vil medføre nogensomhelst Nedgang i Færoernes Fiskekvota paa det italienske Marked, men at De tværtimod forpligter Dem til at skaffe Færoerne ekstra Kontingent for Eksport til Italien af Saltfisk paa mindst 300.000 Lire pr. Trawler stationeret i Thorshavn.

Under Forudsætning heraf skal man udtale, at man ser med al mulig Velvilje paa Sagen, og at man vil vise den største Imødekommenhed ved Planens Gennemførelse.

Da »Forøya Fiskaeksports« imidlertid har Monopol paa Udførsel af færøsk Klipfisk og Saltfisk er det — da Fiskerjoaget oplagret nogen Tid i Thorshavn (hvorved den vil falde ind under Bestemmelserne der gælder for Monopolet) og derefter paa deres Firmas Baade og under italiensk Flag hjemført til Italien — nødvendigt, at De ansøger Regeringen i København eller Forøya Fiskaeksport om Tilladelse til, at Deres Firma selv hjemfører egen Fangst fra Transitlager i Thorshavn.

Man skal til Slut bemærke, at Thorshavn Byraad paa det allerbedste vil anbefale, at en saadan Ansøgning imødekommes. —

P. B. V.

M. A. Jacobsen,
Fmd.

Fra Italien rejste vi videre til Grækenland, Jugoslavien, Ungarn og Czechoslovakiet, men der blev forinden Afrejsen truffet den Aftale mellem Hr. Gismondi og mig, at vi skulde mødes i København i Slutningen af Oktober for at forelægge Sagen for Statsminister Stauning, og derefter skulde vi rejse med »Tjalder« til Færoerne den 28. Oktober.

Efter min Ankomst til København fik jeg Brev fra Hr. Gismondi, dateret Rom 21/10, hvori meddeles, at han har været nødt til at udsætte sin Afrejse fra København til 21/11 med »Dronning Alexandrines«, og han anmoder mig om at vente saa længe i København, hvilken Anmodning jeg selvfølgelig imødekom.

Jeg havde regnet med, at Hr. Gismondi vilde ankomme til København Tirsdag Morgen den 21/11, og det var Meningen, at vi saa skulde gaa sammen op til Statsminister Stauning for at tale med ham om Sagen, men Mandag 11/11 fik jeg Meddelelse om,

at Hr. Gismondi paa Grund af indtrufne Forhold først kunde være i København Onsdag Morgen Kl. 7, altsaa samme Dag som »Dronning Alexandrines« sejlede Kl. 10. I en Samtale med Statsministeren Tirsdag underrettede jeg ham derfor om Planerne og lovede at sende nærmere telegrafisk Meddelelse fra Skibet, efter at jeg havde talt med Hr. Gismondi.

Onsdag Eftermiddag tilsendte jeg efter Samraad med Hr. Gismondi Statsministeren følgende Radio-Telegram fra »Dronning Alexandrines«.

(Forts.)

Heldur fláa arbeiðarin og fiskimannin enn olju-trustarnar!

Undir orðadráttinum um lóg-gávuvald fyrri tingið helt J. P. Davidsen við Jóannes bónda Patursson, at hann ikki hevði greitt atkvøðu fyrri mongum punktum í inntøkulógaruppskotinum, t. d. um skatt uppá olju-trustarnar.

Jóannes bóndi Patursson umbar seg við, at javnaðarmenn høvdu spilt málið við at leggja maksimalprís á.

Tá svaraði J. P. Davidsen, at Jóannes Paturssons orð prógvaðu at hann (bóndin) heldur vildi fláa fiskimenn, arbeiðarar og Føroyingar, enn at olju-trustarnir og háfinansurin skulu verða røðir.

Eitt paradís á fold.

(Forts.)

Fra højeste sted blev der bevilget et beløb paa flere millioner pund sterling til undertrykkelse af disse farlige ideer, og dermed var bevægelsens fremsød paa en bredere front foreløbig standset. Men ideerne forplantede sig fra mand til mand og naaede til de fjerneste afkroge af den engelsk-talende verden.

Da verdenskrisen i 1929 satte ind med voldsom kraft, fik bevægelsen atter vind i sejlene. I Australien, paa Tasmanien, New Foundland og New Zealand og særlig i det vestlige Kanada valgtes mange Social Credit-folk ind i parlamenterne.

I 1934 holdt major Douglas i Buxton i England en tale, hvori han fastlagde bevægelsens politiske linjer: fra dette øjeblik skulde alle propagandagrupper i landet omdannes til aktive centre for valgarbejde. Dette bestaar i, at man samler vælgernes underskrifter paa, at de kun vil give deres stemmer til den kandidat, der gaar for fattigdommens afskaffelse igennem udstedelsen af en folkeindvidende til hver borger i landet. Umiddelbart efter talen i Buxton oprettedes et sekretariat i London, der paabegyndte udsendelsen af et ugeblad, »Social Credit«, som senere er levet hovedorgan for bevægelsen overalt i verden.

Paa en konference afholdt i London i Juli iaar forklarede Douglas hvorledes man best gaar i gang med den politiske del af arbejdet: Først maa den enkelte vælger vækkes til bevidsthed om egen kraft og derfor maa bevægelsens folk overalt i landet blive klare over, hvad de bedst vil kunne faa flertallet af beboerne at forlange af den lokale myndighed.

Dernæst udfærdiger man en skriftlig ordre der underskrives af sognets beboere og indsendes til myndigheden.

Allerede nu kan man notere adskillige smaa lokale sejre, som den stedlige befolkning har vundet over den lokale myndighed. Paa denne maade agter man at gaa frem til større og større krav, indtil folket er modnet til at forlange det store krav om folkeindvidendens indførelse.

Imedens man saaledes er ifærd med at vække demokratiet i moderlandet, er der foregaaet vigtige ting i staten Alberta. I foraaet 1935 havde Social Credit vundet saa stor udbredelse i denne Stat, at den da værende regering fandt det hensigtsmæssigt at indkalde Major Douglas som økonomisk raadgiver. I August maaned vandt S. C. partiet en overvældende valgsejr under ledelse af Mr. Aberhart. Nu fik pengemagten atter travlt. Det lykkedes en af de nye ministre, Mr. Huggill, at overtale premierminister Aberhart til at angære en vis Mr. Magor som økonomisk raadgiver skønt Major Douglas stadig var knyttet til regeringen i denne stilling. Da Douglas hørte om dette skridt indgav han øjeblikkelig sin afskedsbegæring.

Resultatet af Mr. Magors arbejde blev stigende skatter og stigende nød og igennem verdenspressen forlod det, at S. C. havde spillet fallit i Alberta.

Efterhaanden voksede misnøjelsen baade blandt vælgerne og indenfor selve regeringspartierne. Under ledelse af Mr. Mc. Lachlan opstod et oppositionsparti, der forlangte at regeringen straks skulde optage samarbejdet med Douglas. Aberhart maatte bøje sig for oppositionens krav og Mr. Mc. Lachlan rejste til London for at konferere med Douglas, der besluttede at sende to af sine mest betroede mænd, Powell og Byrne, til Alberta. Det lykkedes hurtigt disse at samle det splittede S. C. parti og nu følger de allerede historiske begivenheder slag i slag:

Den 22. Juli modtog alle statens bankdirektorer fra statsministeren et brev i hvilket de opfordredes til at give tilsagn om at ville bistaa regeringen i dens arbejde paa indførelsen af S. C.

Den 5. August vedtog regeringen en lov ifølge hvilken alle bankdirektorer i staten skulde indgive ansøgning om bankbevilling inden der var gaaet 14 dage, ledsaget af et tilsagn om at ville modtage ordrer af et af regeringen valgt bankdirektorat. Samtidig vedtoges en inddra-